

Một số biện pháp quản lý hoạt động đánh giá kết quả học tập theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường trung học cơ sở huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An

Đặng Trọng Chiến¹, Bùi Đức Tú²

¹Trường THCS Bảo Thành, Huyện Yên Thành, Tỉnh Nghệ An, ²TS. Trường ĐH Sài Gòn

Received: 6/7/2023 ; Accepted: 14/7/2023 ; Published: 22/7/2023

Abstract: With the results of research on the current situation of management of assessment activities of secondary school students in the study area and the theoretical framework established by the topic in the master's thesis, the article introduces some of the most effective management measures to overcome limitations to contribute to improving the quality of education in Yen Thanh District, Nghe An Province. These measures have been tested in educational practice and shown to be of high urgency and feasibility.

Keywords: Assessment of learning outcomes, secondary school, Management measures.

1. Đặt vấn đề

Qua tổng hợp, phân tích kết quả khảo sát thực trạng, có thể thấy cán bộ quản lý và giáo viên tại 5 trường THCS ở huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An về cơ bản đã có nhận thức đúng đắn về quản lý hoạt động đánh giá HS theo định hướng PTNL. Hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNL của HS đã được triển khai trong thực tiễn dạy học ở các trường THCS của huyện Yên Thành, tuy nhiên quá trình thực hiện còn mang tính hình thức do hiện tại chương trình đang triển khai ở trường THCS vẫn thực hiện Chương trình giáo dục hiện hành do đó đánh giá KQHT theo định hướng PTNL học sinh đã được tiếp cận nhưng chưa mang tính hệ thống. Với kết quả nghiên cứu thực trạng hoạt động này trên địa bàn nghiên cứu và khung lý thuyết mà đề tài xác lập, vấn đề đặt ra là cần có các biện pháp quản lý hữu hiệu nhất nhằm khắc phục những mặt hạn chế để góp phần nâng cao chất lượng giáo dục ở các trường THCS trên địa bàn Huyện Yên Thành, Tỉnh Nghệ An.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tổng quan về thực trạng quản lý hoạt động GDHN tại các trường THCS huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh:

Chất lượng hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNL chưa tạo được kết quả cao. Qua khảo sát 5 trường THCS trên địa bàn huyện Yên Thành, tác giả luận văn nhận thấy xuất phát từ những nguyên nhân chính sau đây:

Thứ nhất, do năng lực quản lý của CBQL ở một số nhà trường còn hạn chế, chưa chú trọng hoạt động tự bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực quản lý,

chưa dành thời gian thích hợp đầu tư nghiên cứu chuyên môn dẫn đến việc chưa nhận thức đầy đủ về ý nghĩa và tầm quan trọng của hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNL của HS, từ đó thực hiện quản lý thiếu hiệu quả. Nhận thức của một bộ phận GV về hoạt động đánh giá HS theo định hướng PTNL của HS còn chưa đầy đủ một phần do công tác quản lý hoạt động này của CBQL nhà trường chưa hiệu quả, mặt khác công tác bồi dưỡng giáo viên tham gia hoạt động nhiều khi mang tính hình thức, chưa đạt được hiệu quả.

Thứ hai, CBQL, GV dành nhiều thời gian quan tâm, đầu tư chuyên môn về hoạt động đánh giá này, các nội dung trong quản lý hoạt động đánh giá KQHT theo năng lực chưa được thực hiện đồng bộ (về xác định mục tiêu, lập kế hoạch, công tác tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra đánh giá) có những nội dung rất được chú ý thực hiện, có những nội dung lại chưa thực hiện đầy đủ dẫn tới việc thực hiện còn lúng túng, chưa đạt hiệu quả cao. Việc xây dựng các công cụ đánh giá chưa sát với thực tế NL học sinh và điều kiện của nhà trường.

Thứ ba, do cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ KTĐG còn thiếu đồng bộ, chưa đáp ứng được yêu cầu đặt ra của hoạt động. Đặc biệt là việc ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động đánh giá HS theo định hướng PTNL của HS chưa phát huy tác dụng.

Thứ tư, do sự thay đổi về quan điểm, chính sách của nhà nước về hoạt động đánh giá HS dẫn tới sự thay đổi của các hình thức KTĐG, thông qua các quy định mới về nội dung này đã làm cho hoạt động KTĐG có nhiều sự xáo trộn, và chưa có thời gian để

thích nghi cũng như tiến hành một cách có hiệu quả.

Ngoài ra có thể kể đến một vài nguyên nhân có tác động đến hiệu quả của hoạt động quản lý đánh giá KQHT theo định hướng PTNL HS khác như: Cơ chế, chính sách đãi ngộ đối với hoạt động kiểm tra, đánh giá chưa phù hợp; thiếu sự đôn đốc, cơ thể kiểm tra giám sát chặt chẽ của các cơ quan quản lý cấp cao hơn,... cũng gây ra những tác động không tốt đến hiệu quả của công tác đánh giá.

2.2. Một số biện pháp quản lý hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS ở các trường THCS huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An

2.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên dạy về hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNL học sinh

Tác động vào đối tượng CBQL: Tăng cường ý thức học tập, nâng cao nhận thức về chủ trương, chính sách, đường lối của Đảng và Nhà nước, các quy định, quy chế của ngành giáo dục nói chung và đối với hoạt động kiểm tra, đánh giá trong nhà trường nói riêng. Có thái độ nghiêm túc trong việc xây dựng kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra, đánh giá trong công tác quản lý hoạt động đánh giá HS theo định hướng PTNL HS. Phát huy tính chủ động, sáng tạo của tập thể GV, HS đối với công tác này.

Tác động vào đội ngũ GV: Thống nhất quan niệm về đánh giá HS theo định hướng PTNL HS, trong đó là sự thống nhất về nội dung, phương pháp, hình thức và cách thức đánh giá, xếp loại HS. Nâng cao ý thức trách nhiệm của đội ngũ GV trong việc đánh giá HS theo định hướng PTNL trong việc tổ chức dạy học các môn học, nâng cao năng lực tiến hành hoạt động này theo quy chế kiểm tra, đánh giá mới của Bộ GD&ĐT, đồng thời quán triệt đội ngũ GV thực hiện đổi mới kiểm tra, đánh giá phải đồng bộ với đổi mới mục tiêu, nội dung, Chương trình dạy học trong giáo dục.

- Phòng GD&ĐT cần có sự chỉ đạo, tổ chức hướng dẫn cụ thể đến đội ngũ CBQL các trường về các nội dung cần bồi dưỡng.

- Hiệu trưởng phải xây dựng được kế hoạch và thống nhất thực hiện kế hoạch bồi dưỡng trong hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS tới toàn thể cán bộ, GV, các đối tượng liên quan.

- Hiệu trưởng cần tạo được sự đồng thuận của đội ngũ cán bộ GV trong nhà trường, và đội ngũ GV - những người trực tiếp tiến hành hoạt động đánh giá HS.

- Ban giám hiệu phải tiến hành trang bị đầy đủ và cập nhật các qui định của ngành cho GV về tổ chức

các hoạt động đánh giá.

2.2.2. Chú trọng xây dựng kế hoạch thực hiện đánh giá KQHT theo định hướng PTNL học sinh

Quá trình đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS do GV tiến hành được thực hiện qua các khâu cơ bản đó là: hoạt động kế hoạch đánh giá; thực hiện đánh giá HS; tổng hợp, quản lý hồ sơ đánh giá và sử dụng kết quả đánh giá KQHT của học. Hiệu trưởng căn cứ vào quá trình nêu trên để có những hướng dẫn, giám sát và chỉ đạo GV thực hiện một cách có hiệu quả hoạt động lập kế hoạch đánh giá.

Đối với khâu lập kế hoạch đánh giá HS theo định hướng phát triển năng lực, Hiệu trưởng trên cơ sở tổ chức các buổi họp giao ban, họp chuyên môn, họp tổng kết công tác theo định kỳ để:

- Hướng dẫn GV xây dựng kế hoạch giáo dục cá nhân trong đó có đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS, bao gồm việc hướng dẫn GV xác định mục tiêu, nội dung, phương pháp, thực hiện đánh giá.

- Hướng dẫn GV xây dựng hệ thống công cụ đánh giá, nhận xét, chấm điểm;

- lập kế hoạch xử lý kết quả, lưu trữ kết quả đánh giá...

- Sau khi hướng dẫn GV lập kế hoạch cụ thể hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS, Hiệu trưởng có trách nhiệm phê duyệt kế hoạch và quán triệt việc thực hiện kế hoạch của GV.

Việc thực hiện đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS gồm 2 hoạt động chính đó là: Đánh giá định kỳ và đánh giá thường xuyên KQHT của HS.

2.2.3. Đổi mới hình thức, phương pháp đánh giá KQHT theo định hướng PTNL học sinh

Đổi mới đa dạng các hình thức đánh giá phù hợp với việc sử dụng sáng tạo và linh hoạt các phương pháp đánh giá KQHT theo định hướng phát triển NL HS.

Triển khai một cách thống nhất các nội dung của hoạt động đổi mới đánh giá HS với các hoạt động đổi mới nội dung, PPDH. Tiến hành lồng ghép các hoạt động đổi mới với nhau để phát huy hiệu quả của công tác đổi mới hoạt động dạy học nói chung.

- Tổ chức quán triệt, nâng cao nhận thức về đổi mới đánh giá KQHT và các môn học khác theo định hướng phát triển NL HS, đổi mới nội dung, PP dạy học đến đội ngũ GV của nhà trường

- Tổ chức hội nghị, hội thảo chuyên đề về đổi mới PPDH và đánh giá KQHT theo định hướng phát triển NL học sinh, tổng kết thực tiễn và đề ra các giải pháp đổi mới hình thức, phương pháp đánh giá HS hiệu quả trong thực tiễn.

- Đổi mới hình thức sinh hoạt tổ, nhóm chuyên môn theo hướng tăng cường thảo luận, bồi dưỡng, hỗ trợ giúp đỡ nhau về chuyên môn, nghiệp vụ.

- Tăng cường dự giờ, kiểm tra đột xuất các hoạt động dạy học và đánh giá HS theo định hướng phát triển năng lực.

2.2.4. Tăng cường kiểm tra, giám sát hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNL học tập

CBQL nhà trường xác định các tiêu chí, tiêu chuẩn để kiểm tra, đánh giá và xếp loại GV. Xác định vai trò, trách nhiệm của GV trong công tác đánh giá theo định hướng phát triển NL HS.

Phân công rõ nhiệm vụ thực hiện kiểm tra, đánh giá hoạt động của GV. Tiến hành kiểm tra hoạt động đánh giá theo định hướng phát triển NL HS theo kế hoạch, lộ trình phù hợp với hoạt động dạy học của GV.

Đổi chiều kết quả hoạt động kiểm tra với các tiêu chí ban đầu để có cơ sở đánh giá kết quả hoạt động của GV. Từ đó CBQL đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện của nhà trường

Tổ chức phổ biến, quán triệt rõ ràng các mục tiêu, tiêu chí kiểm tra, đánh giá và xếp loại cho toàn thể CB GV, vai trò, trách nhiệm của GV trong hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng phát triển NL HS.

Xây dựng quy chế hoạt động chuyên môn, quy chế làm việc của nhà trường ngay từ đầu năm học.

Thông qua hoạt động kiểm tra hồ sơ chuyên môn, kiểm tra giáo án của GV để kiểm tra việc lập kế hoạch đánh giá chi tiết đối với từng môn học cụ thể. Tiến hành các đợt kiểm tra chất lượng HS để đánh giá GV trong việc đánh giá định kỳ HS.

2.2.5. Tổ chức bồi dưỡng năng lực đánh giá KQHT của học sinh theo định hướng PTNL cho giáo viên ở các trường trung học cơ sở huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An

Hoạt động bồi dưỡng hướng giáo viên ở các trường THCS huyện Yên Thành tập trung vào các nội dung:

- Xác định trách nhiệm, vai trò của GV trong hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng phát triển NL HS.

- Nâng cao NL của GV trong việc thực hiện các hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng phát triển NL HS như NL xác định mục tiêu, nội dung, hình thức, phương pháp đánh giá theo năng lực.

- Trang bị các kiến thức về thiết kế, xây dựng công cụ đánh giá theo NL HS.

- Khai thác có hiệu quả các phần mềm; mạng internet; cổng thông tin điện tử phục vụ cho hoạt

động đánh giá theo NL HS.

CBQL phổ biến, quán triệt các quy định về nhiệm vụ, vai trò, trách nhiệm của GV trong hoạt động dạy học theo định hướng phát triển NL, trong đó có hoạt động đánh giá KQHT của học sinh.

Tổ chức bồi dưỡng, sinh hoạt chuyên đề tổ/nhóm chuyên môn, hội thảo chuyên môn trường hoặc cụm trường nhằm nâng cao năng lực thực hiện các hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng phát triển NL HS.

Cử GV tham gia tập huấn về xây dựng, thiết kế công cụ đánh giá theo NL HS.

Xây dựng kế hoạch chi tiết phát triển, ứng dụng công nghệ thông tin trong từng giai đoạn cụ thể. Trong đó chú trọng các nhiệm vụ và giải pháp nâng cao trình độ công nghệ thông tin cho đội ngũ; đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị công nghệ thông tin; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý giáo dục, sử dụng thiết bị công nghệ thông tin trong hoạt động dạy và học.

3. Kết luận

Trên cơ sở khung lý thuyết và nghiên cứu thực trạng, tác giả đề xuất một số biện pháp quản lý nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS ở các trường THCS huyện Yên Thành. Trên cơ sở đó, tác giả đã đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả của quản lý hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS. Các biện pháp quản lý hoạt động đánh giá KQHT theo định hướng PTNLHS được tác giả đề xuất nhằm tác động vào tất cả các chủ thể và các khâu của quá trình quản lý từ công tác lập kế hoạch, đến tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra, đồng thời tác động vào tất cả các thành tố tham gia vào hoạt động đánh giá HS theo định hướng phát triển năng lực, Từ đó tạo nên tác động tổng hợp và đồng bộ đến hoạt động đổi mới hoạt động dạy học nói chung trong nhà trường THCS huyện Yên Thành tỉnh Nghệ An.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2011), *Thông tư số 58/2011 /TT-BGD&ĐT về việc hướng dẫn đánh giá xếp loại HS trung học ngày 12/12/2011.*

2. Đặng Quốc Bảo (2005), *Vấn đề quản lý và việc vận dụng vào quản lý nhà trường, tập bài giảng sau đại học*, Nxb Hà Nội.

3. Nguyễn Quốc Chí, Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2003), *Cơ sở khoa học quản lý, Tài liệu giảng dạy cao học QLGD*, Khoa sư phạm - ĐH Quốc gia Hà Nội.

4. Nguyễn Đức Chính (2008), *Đo lường và đánh giá trong giáo dục và dạy học*, Khoa Sư phạm, ĐH Quốc gia Hà Nội.